

Svinedrengen

Hans Christian Andersen (1805-1875)

Udgivet 1842

Der var engang en fattig Prinds; han havde et Kongerige, der var ganske lille, men det var da altid stort nok til at gifte sig paa, og gifte sig det vilde han.

Nu var det jo rigtignok noget kjækt af ham, at han turde sige til Keiserens Datter: »vil Du ha' mig?« men det turde han nok, for hans Navn var vidt og bredt berømt, der vare hundrede Prindsesser, som vilde have sagt Tak til, men see om hun gjorde det.

Nu skulle vi høre:

Paa Prindsens Faders Grav voxte der et Rosentræ, o saadant et deiligt Rosentræ; det bar kun hvert femte Aar Blomst, og det kun een eneste, men det var en Rose, der duftede saa sødt, at man ved at lugte til den glemte alle sine Sorger og Bekymringer, og saa havde han en Nattergal, der kunde synge, som om alle deilige Melodier sad i dens lille Strube. Den Rose og den Nattergal skulde Prindsessen have; og derfor kom de begge to i store Sølv-Federaler og bleve saa sendte til hende.

Keiseren lod dem bære foran sig ind i den store Sal, hvor Prindsessen gik og legede »komme Fremmede«, med sine Hofdamer; og da hun saa de store Federaler med Presenterne i, klappede hun i Hænderne af Glæde.

»Bare det var en lille Missekat!« sagde hun, - men saa kom Rosentræet frem med den deilige Rose.

»Nei, hvor er den nydelig gjort!« sagde alle Hofdamerne.

»Den er mere end nydelig!« sagde Keiseren, »den er pæn!«

Men Prindsessen følte paa den og saa var hun færdig at græde.

»Fy Papa!« sagde hun, »den er ikke kunstig, den er virkelig!«

»Fy!« sagde alle Hoffolkene, »den er virkelig!«

»Lad os nu først see, hvad der er i det andet Federal, før vi blive vrede!« meente Keiseren, og saa kom Nattergalen frem; den sang da saa deiligt, at man ligestrax ikke kunde sige noget ondt mod den.

»Superbe! charmant!« sagde Hofdamerne, for de snakkede allesammen fransk, den ene værre, end den anden.

»Hvor den Fugl minder mig om salig Keiserindens Spilledaase,« sagde en gammel Cavaleer; »ak ja! det er ganske den samme Tone, det samme Foredrag!«

»Ja!« sagde Keiseren, og saa græd han, som et lille Barn.

»Jeg skulde dog ikke troe, den er virkelig!« sagde Prindsessen. »Jo, det er en virkelig Fugl!« sagde de, som havde bragt den.

»Ja lad saa den Fugl flyve,« sagde Prindsessen, og hun vilde paa ingen Maade tillade, at Prindsen kom.

Men han lod sig ikke forknytte; han smurte sig i Ansigtet med Bruunt og Sort, trykkede Kasketten ned om Hovedet og bankede paa.

»God Dag, Keiser!« sagde han, »kunde jeg ikke komme i Tjeneste her paa Slottet.«

»Jo nok!« sagde Keiseren, »jeg trænger til een, som kan passe Svinene! for dem har vi mange af!«

Og saa blev Prindsen ansat, som keiserlig Svinedreng. Han fik et daarligt lille Kammer nede ved Svinestien og her maatte han blive; men hele Dagen sad han og arbeidede, og da det var Aften, havde han gjort en nydelig lille Gryde, rundt om paa den var der Bjælder og saa snart Gryden kogte, saa ringede de saa deiligt og spillede den gamle Melodie:

*»Ach, Du lieber Augustin
Alles ist væk, væk, væk!«*

men det Allerkunstigste var dog, at naar man holdt Fingeren ind i Dampen fra Gryden, saa kunde man strax lugte hvad Mad der blev lavet i hver Skorsteen, der var i Byen; see, det var rigtignok noget andet end den Rose.

Nu kom Prindsessen spadserende med alle sine Hofdamer, og da hun hørte Melodien blev hun staaende og saa saa fornøiet ud; for hun kunde ogsaa spille »Ach, Du lieber Augustin,« det var den eneste hun kunde, men den spillede hun med een Finger.

»Det er jo den jeg kan!« sagde hun, »saa maa det være en dannet Svinedreng! hør! gaae ned og spørg ham, hvad det Instrument koster!«

Og saa maatte een af Hofdamerne løbe ind, men hun tog Klods-Skoe paa. -

»Hvad vil Du have for den Gryde?« sagde Hofdamen.

»Jeg vil have ti Kys af Prindsessen!« sagde Svinedrengen.

»Gud bevar' os!« sagde Hofdamen.

»Ja, det kan ikke være mindre!« svarede Svinedrengen.

»Han er jo uartig!« sagde Prindsessen, og saa gik hun, - men da hun havde gaaet et lille Stykke saa klang Bjælderne saa deiligt:

*»Ach, Du lieber Augustin,
Alles ist væk, væk, væk!«*

»Hør,« sagde Prindsessen, »spørg ham, om han vil have ti Kys af mine Hofdamer!«

»Nei Tak!« sagde Svinedrengen, »ti Kys af Prindsessen, eller jeg beholder Gryden.«

»Hvor det er noget kjedeligt noget!« sagde Prindsessen, »men saa maae I staae for mig, at Ingen faaer det at see!«

Og Hofdamerne stillede sig op for hende, og saa bredte de deres Kjoler ud, og saa fik Svinedrengen de ti Kys og hun fik Gryden.

Naa, der blev en Fornøielse! hele Aftenen og hele Dagen maatte Gryden koge; der var ikke een Skorsteen i hele Byen, uden de vidste hvad der blev kogt der, baade hos Kammerherren og hos Skomageren. Hofdamerne dandsede og klappede i Hænderne.

»Vi veed hvem der skal have sød Suppe og Pandekage! vi veed hvem der skal have Grød og Karbonade! hvor det er interessant!«

»Ja, men hold reen Mund, for jeg er Keiserens Datter!«

»Gud bevar' os!« sagde de Allesammen!

Svinedrengen, det vil sige Prindsen, men de vidste jo ikke andet, end at han var en virkelig Svinedreng, lod ikke Dagen gaae hen uden at han bestilte noget, og saa gjorde han en Skralde, naar man svingede den rundt, klang alle de Valse og Hopsaer, man kjendte fra Verdens Skabelse.

»Men det er superb!« sagde Prindsessen, i det hun gik forbi, »jeg har aldrig hørt en deiligere Composition! hør! gaae ind og spørg ham, hvad det Instrument koster: men jeg kysser ikke!«

»Han vil have hundrede Kys af Prindsessen!« sagde Hofdamen, som havde været inde at spørge.

»Jeg troer han er gal!« sagde Prindsessen, og saa gik hun; men da hun havde gaaet et lille Stykke, saa blev hun staaende.

»Man maa opmuntre Kunsten!« sagde hun, »Jeg er Keiserens Datter! Siig ham, han skal faae ti Kys ligesom igaar, Resten kan han tage hos mine Hofdamer!«

»Ja, men vi ville saa nødig!« sagde Hofdamerne.

»Det er Snak!« sagde Prindsessen, »og naar jeg kan kysse ham, saa kan I ogsaa! husk paa, jeg giver Eder Kost og Løn!« og saa maatte Hofdamen ind til ham igjen.

»Hundrede Kys af Prindsessen,« sagde han, »eller hver beholder sit!«

»Staae for!!!« sagde hun, og saa stillede alle Hofdamerne sig for og han kyssede da.

»Hvad kan det dog være for et Opløb dernede ved Svinestien!« sagde Keiseren, der var traadt ud paa Altanen; han gned sine Øine og satte Brillerne paa. »Det er jo Hofdamerne, der ere paa Spil! jeg maa nok ned til dem!« - og saa trak han sine Tøfler op bag i, for det var Skoe, som han havde traadt ned.

Hille den! hvor han skyndte sig!

Saasnart han kom ned i Gaarden, gik han ganske sagte, og Hofdamerne havde saameget at gjøre med at tælle Kyssene, for at det kunde gaae ærligt til, at de slet ikke mærkede Keiseren. Han reiste sig paa Tæerne.

»Hvad for noget!« sagde han, da han saa de kyssedes, og saa slog han dem i Hovedet med sin Tøffel, lige i det Svinedrengen fik det sex og fiirsindstyvende Kys. »Heraus!« sagde Keiseren, for han var vred, og baade Prindsessen og Svinedrengen bleve satte uden for hans Keiserrige.

Der stod hun nu og græd, Svinedrengen skjændte og Regnen skyllede ned.

»Ak, jeg elendige Menneske!« sagde Prindsessen, »havde jeg dog taget den deilige Prinds! ak, hvor jeg er ulykkelig!«

Og Svinedrengen gik bag ved et Træ, tørrede det Sorte og Brune af sit Ansigt, kastede de stygge Klæder og traadte nu frem i sin Prindsedragt, saa deilig, at Prindsessen maatte neie ved det.

»Jeg er kommet til at foragte Dig, Du!« sagde han. »Du vilde ikke have en ærlig Prinds! Du forstod Dig ikke paa Rosen og Nattergalen, men Svinedrengen kunde du kysse for et Spilleværk! nu kan du have det saa godt!« -

Og saa gik han ind i sit Kongerige og lukkede Døren i for hende, saa kunde hun rigtignok synge:

»Ach, Du lieber Augustin,

Alles ist væk, væk, væk!«